

ОБЩИНА СОПОТ

**ПРИЕТА С РЕШЕНИЕ №..... ВЗЕТО С ПРОТОКОЛ №..... НА
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ- СОПОТ**

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ВЪВЕДЕНИЕ	6
II. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА	7
1. КРАТЪК ПРИРОДО-ГЕОГРАФСКИ АНАЛИЗ	7
2. КРАТЪК СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ В КОНТЕКСТА НА ВЪПРОСИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	9
III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКАТА НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	14
1. ВЪЗДУХ	14
2. ВОДИ	17
Обща оценка на хим. състояние на ПВТ	18
3. ОТПАДЪЦИ	20
4. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ	22
5. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ	25
6. ШУМ	27
7. ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ В НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА	28
8. РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА И ВЛИЯНИЕ ОТ НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ	29
9. СТРАТЕГИЯ И ПЛАН ЗА АДАПТАЦИЯ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ НА ОБЩИНА СОПОТ	29
10. ОГРАНИЧАВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНТРОЛ ВЪРХУ СОБСТВЕНИЦИТЕ НА ДОМАШНИ КУЧЕТА	31
УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА ОБЩИНА СОПОТ В КОНТЕКСТА НА ВЪПРОСИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	32
УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ОБЩИНАТА И НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	32
ФИНАНСОВ АНАЛИЗ НА ОБЩИНА СОПОТ	32
ДЕМОГРАФСКО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА СОПОТ, В КОНТЕКСТА НА ВЪПРОСИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	33
III. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT/	35
IV. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА СОПОТ	37
V. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ	37
VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ	39
VII. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ, ОТЧЕТ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА	44
VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ	44

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АСЕКОБ	Асоциация на еколозите на общините в България
БВП	Брутен вътрешен продукт
БК	Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция)
БоК	Конвенция за опазване на мигриращите видове диви животни (Бонска конвенция)
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ГД	Главна дирекция
ГКПП	Граничен контролен пропускателен пункт
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГСККЕ	Глобално споразумение на кметовете за климат и енергия
ДАМТН	Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
ДБ	Държавен бюджет
ДГС	Държавно горско стопанство
ДЛС	Държавно ловно стопанство
ДМ	Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 година за опазване на естествените местообитания на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7) (Директива за местообитанията)
ЕЕО	Електрическо и електронно оборудване
ЕМП	Електромагнитни полета
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗГ	Закон за горите
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЗШОС	Закон за защита от шума в околната среда
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ЗЧАВ	Закон за чистотата на атмосферния въздух
ИЙЛ	Източници на йонизиращи лъчения

ИСПА	Инструмент за структурни политики за присъединяване
ИТ	Информационни технологии
ИУГ	Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИУМПС	Излезли от употреба моторни превозни средства
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КПД	Коефициент на полезно действие
МВР	Министерство на вътрешните работи
МДК	Максимално допустима концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
МРО	Масово разпространени отпадъци
НЕМ	Национална екологична мрежа
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
НЦОЗА	Национален център по обществено здраве и анализи
ОПОС	Оперативна програма „Околна среда“
ООС	Опазване на околната среда
ОП	Общинско предприятие
ОСР	Отпадъци от строителство и разрушаване
ОУП	Общ устройствен план
ПАВ	Полициклични ароматни въглеводороди
ПДУЕК	План за действие за устойчива енергия и климат
ПООС	Програма за опазване на околната среда
ПП	Природен парк
ПС	Помпени станции
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадъчни води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПУП	Подробен устройствен план
РАО	Радиоактивни отпадъци
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РИОСВ	Регионална инспекция по околната среда и водите

СКШ	Стратегическа карта за шум
ОС	Общински съвет
СРЗИ	Столична регионална здравна инспекция
ССЦ	Специфична стратегическа цел
ФПЧ10	Фини прахови частици с размери между 10 и 2,5 микрона
ФПЧ2.5	Фини прахови частици с размери под 2,5 микрона
ШЗЕ	Шумозащитен екран
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora /Конвенция по международна търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора/

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма за опазване на околната среда на община Сопот е разработена на основание чл.79, ал. 1 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС). Програмата е насочена към постигане на целите на закона, като водещи при нейното разработване са принципите за опазване на околната среда по чл. 3 от ЗООС.

Програмата е с хоризонт 2021–2028 г. и предвижда възстановяване, опазване и подобряване състоянието на околната среда на територията на общината и насърчаване на устойчивото развитие през обхванатия период, при отчитане влиянието на социално-икономическите фактори.

Извършен е анализ на изпълнението на предходната програма с хоризонт 2018-2021 г., на настоящото състояние на всички компоненти на околната среда, включително съществуващите и потенциални рискове. Планирани са цели, приоритети и конкретни действия за тяхното изпълнение.

Документът е разработен при спазване изискването на чл. 17, ал. 1, т. 8 от Закона за местното самоуправление и местната администрация (ЗМСМА).

Програмата е координирана с всички приложими документи на национално, регионално и общинско ниво, както следва:

Документи на национално ниво:

- Национална стратегия за околна среда;
- Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие;
- Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;
- Национална програма за подобряване качеството на атмосферния въздух 2018-2024 г.;
- Национална програма за контрол на замърсяването на въздуха 2020-2030 г.;
- Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие до 2030 г.;
- Национална програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите 2020-2030 г.;
- Национален план за управление на отпадъците 2021-2028 г.;
- Стратегия и план за действие за преход към кръгова икономика на Република България 2021-2027 г.
- Националната стратегия за регионално развитие на Р България 2012-2022 г.;
- Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.;
- Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Р България за периода 2014-2023 г.;
- Стратегия за децентрализация 2016-2025 г.;
- Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Р България.

Документи на регионално ниво:

- Интегрирана териториална стратегия за развитие на Южен централен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г.;
- Областна стратегия за развитие на област Пловдив.

Документи на общинско ниво:

- Общ устройствен план на община Сопот, 2019 г.;
- План за интегрирано развитие на община Сопот 2021-2027 г.;
- Програма за енергийна ефективност на община Сопот 2021-2027 г.;
- Дългосрочна програма на община Сопот за насърчаване използването на енергия от възобновяеми енергийни източници и биогорива, 2019-2029 г.;
- План за управление на отпадъците на община Сопот 2021-2028 г. (проект);

II. АНАЛИЗ НА СРЕДАТА

В този раздел са представени изводите и препоръките от извършените анализи, вкл. анализ на средата и анализ на състоянието и динамиката на компонентите и факторите на околната среда, въз основа на които са определени конкретните действия за постигане на целите и приоритетите на настоящата програма.

1. КРАТЪК ПРИРОДО-ГЕОГРАФСКИ АНАЛИЗ

Географско разположение и характеристики

Община Сопот е разположена в южното подножие на Стара планина, в северозападната част на Пловдивска област. Нейната територия възлиза на 56,3 км² или 0,9 % от площта на Пловдивска област. Община Сопот има обща граница с Община Карлово от изток, запад и юг. На север тя граничи с Община Троян, която е част от Ловешка област. 11 от общо 18-те общини на Пловдивска област попадат в зоната на активно влияние на град Пловдив. Община Сопот обаче не попада непосредствено в тази зона. В селищната мрежа на Община Сопот попадат град Сопот и село Анево, които заемат около 5,5 % от територията на общината. Гъстотата на населението в тези населени места е изключително висока – 192,4 д./км². За сравнение – средният показател за страната е 74,6 д./км², а за Пловдивска област – 119,7 д./ км². 90,3 % от населението на общината е концентрирано в град Сопот. Релефът на общината е равнинен в северната част и средно планински в южната. Територията ѝ попада в пределите на Горнотракийската низина и крайните северни части на Западните Родопи.

Релеф

Релефът на територията на Община Сопот е котловинно-планински. Тук попадат западната част на Карловската котловина и части от южните склонове на Стара планина. Средната надморска височина на разглежданата територия е 510 м. Част от старопланинските склонове са с ниска устойчивост, което крие опасност от оголването им

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА 2021- 2028 Г.

и активиране на ерозионни процеси. Полезни изкопаеми – района на Община Сопот е беден на полезни изкопаеми. Съществува находище на лигнитни въглища югозападно от село Анево, което е на малка дълбочина, но не се експлоатира. Дебелината на въглищния пласт е между 1,4 м и 11,5 м. На територията на общината липсват кариерни дейности за добиване на инертни материали.

Климат

В климатично отношение Община Сопот попада в преходно-континенталната климатична област. Влияние върху климатичните условия в общината оказва котловинният характер на релефа. В сравнение с другите Подбалкански полета климатът на Община Сопот е по-топъл и мек. Рядко явление тук са температурните инверсии. Преграда за студените ветрове се явява планинският масив от север, докато ниската планинска ограда от юг, заедно с дефилетата и клисурите са естествен регулатор на въздушни маси. Средната годишна температура в общината е 12°C. Зимата е относително мека, със средна януарска температура от около 0-3 градуса. Средногодишният брой на дните със снежна покривка е между 20 и 25. Лятото е умерено топло, като има около 60 дни със средно дневна температура около 20 градуса. Максималните температури през летния сезон са характерни за месец юли, когато достигат до 34 – 36°C. Поради значително меката зима и не много горещото лято, средната годишна амплитуда на температурите в общината е около 20°C. Често явление през летния сезон са градушките и гръмотевичните бури. Есента в Община Сопот е сравнително продължителна и топла. До края на месец октомври средните температури се задържат под 10°C, а падат под 5°C – към средата на месец ноември. Обикновено сутрин през топлото полугодие се появяват температурни инверсии, чиято продължителност е няколко часа. През есента обаче, инверсиите са неустойчиви и могат да продължат в рамките на няколко дни. Те са предпоставка за продългото задържане на вредни вещества в атмосферата.

Валежите в Община Сопот са умерени, като средногодишното им количество варира между 650 и 1000 мм, в зависимост от надморската височина. Режимът на валежите има ясно изразен летен максимум (месец юни) и зимен минимум (месец февруари). Така очерталият се континентален характер на валежите има малка разлика между зимните и летните валежни суми – между 6 и 10% от годишната им сума. Средното количество на валежите през зимата е 110-145 мм, като около 30-35 % от тях са от сняг. Снежната покривка в района е с малка дебелина, като средногодишният брой на дните с валеж от сняг е 24 дни. В интервала 23-31 са дните с трайна снежна покривка. В сравнение с другите Подбалкански полета тук валежите от сняг са по-малко. Сумата на пролетните валежи е 160-180 мм, а на тези през лятото – между 190 и 230 мм. Около 152 мм са валежите през есента. Валежите от сняг и дъжд благоприятстват елиминирането на голяма част от атмосферните замърсители. Средногодишната скорост на вятъра в района е 2 м/сек. Преобладават западните и северозападните ветрове, но с по-голяма честота през студеното полугодие са източните ветрове.

Води

Хидрографската мрежа в района на Община Сопот е добре развита. По склоновете на оградните планински масиви се спускат редица малки реки. От Троянска Стара планина извира реките Коджа дере, Джафа дере, Дамлъ дере, Манастирска, Леевица и Стара река. Реките Леевица и Манастирска, протичат през територията на Община Сопот. Тези две

реки, заедно с техните притоци осигуряват условия за задоволяване на нуждите от вода в общината. Освен тях с добри питейни качества и висока чистота са подпочвените води по речните тераси. Те, както и речните води от горните течения на планинските потоци са основен ресурс за питейното и битовото водоснабдяване на населените места в Община Сопот. Нормалните потребности на населението на общината от питейни води се гарантира именно благодарение на използвания дебит на тези води. За съжаление обаче количеството на водите с високи питейни качества, което е предвидено като резерв за бъдещо потребление, е незначително. Общо на територията на Община Сопот има изградени 4 язовира – „Сопот – 1”, „Сопот – 2 – Мурла”, „Анево - 1” и „Анево – 2”, с обща водовместимост от 830 000 м³.

Почви

На територията на Община Сопот се наблюдава разнообразие от почвени видове. С най-широко разпространение в района са делувиално-ливадните и алувиално-ливадните – около 75%. 10-12 % от територията на общината са заети от канелените горски почви. По високите части на Стара планина се срещат още кафявите горски и планинско-ливадните почви. - делувиално-ливадните почви се характеризират като едрочастични, често пъти и чакълести. Те се отличават с мек механичен състав, ниска водоемност и силна водопропускливост. Тези почви имат ниско плодородие, което обаче се компенсира от добрите им физически свойства, които благоприятстват отглеждането на трайни и културни насаждения, сред които лозя, маслодайна роза, житни растения, фуражни треви и други. От гледна точка на напояването им следва да се вземат под внимание водните свойства на почвите, с цел избягване загубата на вода и възможното заблзяване в по-ниските места на района; - кафяви горски почви – те се характерни за високите части на Стара планина, като се срещата тъмни и светли кафяви горски почви. От значение при тях е изложението на терена. Така например светлите кафяви горски почви са разпространени по ниските, южни и по-сухи райони на планината. Тези видове почви благоприятстват развитието на бук и иглолистни дървесни видове, както и отглеждането на ръж, картофи, пролетен ечемик, влакнодаен лен и различни видове тревисти растения; - канелени горски почви – характеризират се като глинесто-песъчливи с лек механичен състав. Сравнително лесно се обработват, с добра влагоемност и неголяма водопропускливост. Канелените горски почви се нуждаят от торене с фосфатни и азотни минерални торове, поради недостатъчното наличие на органични вещества и минерални химични елементи в тях. Успешно върху тях могат да виреят почти всички житни култури, слънчоглед, памук, царевица, тютюн, роза, зеленчуци и някои овощни видове; - планинско-ливадните почви са характерни само за високите части на Стара планина – над 1700 м н.в. Тези почви са покрити с ливади от алпийски и субалпийски тип, използвани за пасища на едър и дребен рогат добитък. Като цяло планинско-ливадните почви са слабо плодородни, като върху тях могат да се отглеждат картофи.

2. КРАТЪК СОЦИАЛНО- ИКОНОМИЧЕСКИ АНАЛИЗ В КОНТЕКСТА НА ВЪПРОСИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Община Сопот е един от районите за целенасочено въздействие в Област Пловдив. В Община Сопот самостоятелната икономическа активност не е основен източник на доходи. Тя се нарежда едва на трето място по значимост сред източниците на парични доходи на

лице – след доходите от работна заплата и пенсии. Високият дял на пенсиите сред източниците на доходи пък се дължи на възрастовата структура на населението в общината. Официалната статистическа информация за последните години очертава следните характеристики: - Рязко е спаднал обемът на производството на машини и оборудване. Процесът е съпроводен с увеличение на продукцията на отраслите от леката промишленост, ръстът на което обаче е все още недостатъчен; - По-голямата част от частните предприятия са микро и малки фирми, поради което не притежават потенциал да компенсират безработицата, генерирана от структурните промени в общественния сектор; - Слаба инвестиционна активност, което не позволява технологично обновление на производствата, както и планиране на нова продуктова стратегия, съобразена с външните пазари; - Предлагането на туристически услуги е слабо и неубедително, в сравнение с потенциала на общината, определен от природните и културно-исторически дадености.

Туристическата инфраструктура е все още недостатъчно развита. Липсват навици и умения за предлагане на завършен туристически продукт.

Общински разходи на човек от населението за 2019 г. възлизат на 892 лв. на човек, като изравнителна субсидия за общината на човек от населението 2021 г. е 25 лева на човек.

Към момента в общината функционират 324 предприятия.

Аграрният сектор е свързан с развитието на интензивни производства: зеленчукопроизводство (включително и на ранни зеленчуци); овощарство; лозарство; зърнени и технически култури. По отношение на основните икономически показатели аграрния сектор в Община Сопот в момента отстъпва от средните показатели за Област Пловдив, но е с добри възможности за развитие. Поземленият фонд на общината включва 28077 дка селскостопански и други имоти. Обработваемата земя е 9827 дка (ок. 16,5% от общия поземлен фонд), но едва 6% от нея са поливни площи. Категорията на земеделските земи в общината е от 7 до 9. Отглеждат се зърнени култури: ечемик, пшеница, царевича. Добивите от тях обаче са много по-ниски от средните за страната. Добри възможности има за интензивни производства и по-специално за зеленчукопроизводство (включително оранжерийното – на ранни зеленчуци). За да бъде стимулирано развитието на зеленчукопроизводството обаче е необходимо да се развие пазара на селскостопанска продукция. Трябва да се предприемат мерки и за привличането на повече инвестиции, което ще повиши конкурентоспособността на селското стопанство и ще увеличи усвояването на пустеещата обработваема земя. Трайните насаждения заемат 3,5% от територията на общината. Те са представени от лозя и овощни (вишни, череши, сливи, орехи). Малка част от земите са заети с ливади и с етерично-маслени култури (лавандула, мента и рози). Малкият дял на земеделските земи в Община Сопот прави особено важна задачата за тяхното рационално използване и отглеждането на рентабилни култури съответстващи на региона. Макар че селскостопанската земя е ограничена по площ, поради специфичните климатични условия в региона е благоприятствано отглеждането на етерично-маслени култури (розови насаждения, лавандула и др.) Тенденцията в последните години е за разширяване на площите с лавандула и маслодайна роза в цялата Розова долина. Поради своята специфика и ограничения капацитет на вътрешния пазар да оползотвори продуктите на тези производства, за развитието на този дял от селското стопанство е изключително важно осигуряването на добри външни пазари. Собствеността върху земеделските земи е възстановена почти изцяло. Възстановените земеделски земи на частни стопани са с малки площи. Част от земите са обединени в селскостопански кооперации: Земеделска кооперация „Добриля“ – гр. Сопот и Земеделска кооперация „Зорница“ – с. Анево. Предстои определянето на регулационните граници на държавния горски фонд и възстановяване на собствеността върху горите. Селскостопанската техника

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА 2021- 2028 Г.

е физически остаряла. Механизацията не се използва рационално в селското стопанство, причина за което е и разпокъсаността на земеделските имоти. Животновъдството е с второстепенно значение в аграрния сектор – отглеждат се говеда, овце, кози, свине. Отглежданите животни са в частния сектор и, с малки изключения, са предназначени основно за задоволяване на личните нужди.

Промишлено животновъдство развиват една свинеферма и една кравеферма. Горския фонд в Община Сопот заема 15480 дка или 27,5% от територията ѝ. Горските насаждения обаче нямат голямо стопанско значение за общината. Залесяването се е утвърдило като едно от основните горскостопански мероприятия за подобряване продуктивността и устойчивостта на горите, ограничаване на ерозионните процеси и за съхраняване на най-ценните горски генетични ресурси. Горския фонд на Община Сопот се стопанисва от подразделение на Държавно лесничество „Карлово“. Докато в Пловдивска област като цяло поливните площи обхващат над 40% от обработваемата земя, едва 6% от обработваемата земя в Община Сопот е поливна. Макар да има достатъчен воден ресурс за водообезпечаване, хидромелиоративния фонд е силно амортизиран (по-голямата част от съоразенията са строени през 60 - 70 години на XX в.) изисква инвестиции за ремонт и поддръжка. Поради ниските си доходи и ниската си покупателна способност и при нарастващата цена на водата, собствениците на имоти не могат да осигурят достатъчно средства за частни инвестиции в ремонтно - възстановителни работи на каналната мрежа и съоръженията.

Промишлеността на Община Сопот е с моноотраслов характер: водещо е производството на машини и оборудване. Сопот е сред традиционно оформилите се промишлени центрове в Пловдивска област. Действащите индустриални фирми работят в момента с намален капацитет. Общия брой на регистрираните фирми в Община Сопот е 1740, от които действащи са едва 509. По-голямата част от тях са микро и малки фирми, които не притежават потенциал да компенсират безработицата, генерирана от структурните промени в обществения сектор. Едва 35,9% от заетите лица в Община Сопот работят в частния сектор. Най-голямото и структуроопределящо предприятие е “ВМЗ” ЕАД, специализирано в производството на военна и гражданска продукция (сред които: машини за хранително-вкусовата промишленост, авиационна и селскостопанска техника, нестандартни машини и съоръжения, големи номенклатури газови уреди и съдове за втечен газ, инструментална екипировка, абразивни и диамантени инструменти и др.). То е 100% държавна собственост и е сред стоте най-големи компании в България, въпреки че понастоящем работи със значително намален капацитет. Производственият капацитет на “ВМЗ” ЕАД е изключително голям. Фирмата има две действащи производствени звена – в Сопот и в с. Иганово (Община Карлово) и други 2 производствени площадки, извън експлоатация (в с. Церетелево, и с. Медово); Има пет площадки за складови бази (в с. Иганово, с. Кърнаре, с. Христо Даново, с. Горни Домлян, гр. Клисура) и площадка на изпитателен полигон в с. Анево. Общата площ на терените с производствени площадки е 5 608 дка. Освен тях “ВМЗ” ЕАД притежава и терени, върху които са изградени обекти със социално предназначение, от които тези в град Сопот са с обща площ 115 495 кв.м. В сферата на машиностроенето в Община Сопот е дейността и на фирмите „Боннер“ ООД (производство на машини за хранително-вкусовата промишленост), “СМАРТ-ВМЗ” и “SKF Берингс– България”, собственост на най-големият производител в света на лагери, машинни части и автоматични технологии – шведската фирма SKF. Анализът на данните показва, че сред останалите подотрасли най-голям е дялът на фирмите от сферата на леката и хранително-вкусовата промишленост, търговията и услугите. В общината работят 5 шивашки, 3 обувни, 2 месодобивни и месопрееработващи предприятия, 2 предприятия за

производство на хляб и на хляб и сладкарски изделия. Шивашките и обувните фирми разширяват своето производство. Преобладаващо място в шивашката промишленост, заема производството на горно облекло.

Развитие бележат хотелиерството и ресторантьорството, макар че са необходими качествени промени в нивото на обслужването. Сред стопанските отрасли туризмът има най-добри перспективи за развитие и ще придобива все по-голямо значение за икономиката на общината като източник на приходи и генератор на алтернативна трудова заетост. Една от основните туристически атракции в общината е къщата-музей „Иван Вазов”. Родната къща на писателя се намира в централната част на града, на площад “Иван Вазов”. Действителната къща е разрушена в годините преди Освобождението на България от турско робство и реконструирана през 1932 година. Музеят е открит през 1935 г. Годишно гр. Сопот се посещава от около 25000 организирани туристи, на които в момента се предлагат ограничен брой туристически продукти – посещение на къщата-музей на Иван Вазов и свързани с неговия живот и творчество места в града и околностите. Посещение на някои от културно-историческите обекти, свързани с периода на Възраждането, каквито са Фратевата, Шошевата, Бъдината, Жаджи Манчовата и Тумбалиевата къща. Важни исторически забележителности са също - „Занаятчийски еснафъ“, Девическо (Радино) училище и Дядо Стояновата воденица. Прочута туристическа атракция на общината е и Аневското кале, наричано „Копсис“ от времето на Второто българско царство. Територията пази следи на живот от преди 5000 години, с останки на древни римски селища.

Необходимо е да се търсят нови форми и продукти в туризма, които по-пълноценно използват природния, културния, аграрния и бизнес потенциал на общината. Общината има потенциал за разширяване на палитрата от туристически продукти с предлагането на посещения до археологическите обекти в района, разработването на нови и нетрадиционни видове туризъм, свързани с местните занаяти, културни традиции и обичаи, и т.н. Наличието на много природни забележителности и културно - историческо наследство, както и удобното местоположение в центъра на страната са предпоставка за развитие на туризма, чийто потенциал все още не е напълно оползотворен поради липса на добра туристическа инфраструктура, както и на умения за предлагане на завършен и комплексен туристически продукт.

Секторът на услугите повтаря тенденциите, валидни като цяло за страната, а именно към нарастване на неговия принос в БДС, за сметка на останалите сектори. Най-голям дял от общия брой фирми са тези, които осъществяват дейност в сферата на търговията и услугите. Те съставляват около 50% от работещите стопански единици в Община Сопот (данните за общината са близки до дела, който този сектор има в областната икономика). Като правило те са представители на дребния частен бизнес: повечето са микрофирми, а едва 4 влизат в групата на малките предприятия (с 11 до 50 работни места). Най-добре представена е търговията с хранителни стоки, облекла и стоки за битови нужди. В Общината функционират и 2 склада за търговия на едро: за алкохол и безалкохолни напитки и за строителни материали. Десетки фирми предлагат услуги: ремонт на автомобили и битова техника, фотоуслуги, фризьорство, козметика, транспортни услуги и др. Освен от фирми, услуги се извършват и от физически лица, обединени в потребителска кооперации. В общината излъчва 1 частна кабелна телевизия. Секторът на дребните търговци, занаятчии и свободни професии в Община Сопот в последните години отчита растеж по всички показатели. Налице е трайна тенденция към увеличаване дела на заетите в малки предприятия и фирми.

Безработица и последици от COVID-19

Равнището на безработица е важен показател за цялостното развитие на всяка една административно-териториална единица. През 2016 г. броят на регистрираните безработни в община Сопот е 167 души, като равнището на безработица е най-ниското за област Пловдив –3,4%, при средни стойности от 5,8 % за област Пловдив и 8 % на национално ниво. Само за 2 г. броят на регистрираните безработни е намалял двойно, което се дължи на възстановяването на дейността на структуроопределящите за общината предприятия – „ВМЗ–Сопот“ ЕАД и „СКФ Берингс„България“ ЕООД.

През 2017 г. средномесечното равнище на безработица в община Сопот преди началото на пандемията е 2,6%, като в Бюро по труда –Карлово, филиал Сопот са били регистрирани 128 търсещи работа. Броят на безработните лица е намалял с 39 човека за сравнение 2016 –167 души. Значителна част от регистрираните безработни лица са със средно специално образование –63 души. Най-уязвимите групи на пазара на труда са лицата над 55 години, като регистрираните безработни за 2017 година са 38 души. От началото на 2020 г. пандемията от COVID-19 се разпространи с тревожна скорост, като зарази милиони и приведи икономическата активност в застой, Строгите ограничения за движение, с цел да се спре разпространението на вируса. Нанесоха най-големия икономически шок, който светът преживява от десетилетия. След като постигна по-висок от очаквания ръст на brutния вътрешен продукт (БВП) през 2019 г., българската икономика, в синхрон с останалите страни от ЕС, потъна в рецесия през 2020 в резултат от пандемията и нейното отражение върху износа и вътрешната активност. Съгласно данни от Институт за пазарна икономика налични на електонен адрес: <https://265obshtini.bg/map/117> - Изменение в коефициента на безработица между декември 2019 г. и декември 2020 г. е 1,6 процентни пункта. Брой безработни за едно свободно работно място към януари 2021 г. е 21 безработни за едно СРМ. Средна брутна месечна заплата в размер на 881 лв. за 2018 г. е по-висока от ограждащите я общини Карлово и Троян. Според пролетната икономическа прогноза на Световната банка за регион Европа и Централна Азия спадът на БВП се очакваше да достигне 3,7% през 2020 г. Юнската прогноза бе още по-негативна и предвиди 5,2-процентово свиване на глобалния БВП за 2020 г., което представлява най-дълбоката глобална рецесия от средата на миналият век, въпреки всички положени усилия от страна на правителствата да противодействат на кризата с фискална и парична политика. В по-дълг хоризонт се очаква рецесиите, предизвикани от пандемията, да оставят трайни белези чрез по-ниски инвестиции, ерозия на човешкия капитал чрез загуба на работа и образование и фрагментация на световните връзки в търговията и предлагането.

В допълнение на прогнозите за региона, в редовния икономически доклад се настоява за решителни политически мерки, които дават приоритет на инвестициите в здравни системи и осигуряват социална защита за населението и особено за най-уязвимите, за да се смекчи въздействието на пандемията COVID-19 в региона на Европа и Централна Азия. Последицата върху общината съгласно института за пазарна икономика са коефициент на безработица към края на май 2020 г. от 5.2%, като разликата в коефициента на безработица между 08.2019 и 08.2020 г. е 1,6 процентни пункта. Брой безработни за едно свободно работно място за януари 2021 г. е 21 безработни/ едно срм.¹

¹ План за интегрирано развитие на община Сопот, 2021 г.

III. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ДИНАМИКАТА НА КОМПОНЕНТИТЕ И ФАКТОРИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

1. ВЪЗДУХ

Със Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ) се уреждат условията, реда и начина за оценка и управление качеството на атмосферния въздух (КАВ), като по този начин се осигурява провеждането на държавната политика по оценка и управление на КАВ, в това число - подобряване на КАВ в районите, в които е налице превишаване на установените норми.

„Качество на атмосферния въздух“ (КАВ) е състояние на въздуха на открито в тропосферата, с изключение на въздуха на работните места, определено от състава и съотношението на естествените и съставки и добавените вещества от естествен или антропогенен произход, съгласно определението на ЗЧАВ.

Съгласно чл. 4, ал. 1 на ЗЧАВ, основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, са нивата на суспендирани частици; фини прахови частици; серен диоксид; азотен диоксид и/или азотни оксиди; въглероден оксид; озон; олово (аерозол); бензен; полициклични ароматни въглеводороди; тежки метали - кадмий, никел и живак; арсен. Качеството на атмосферния въздух се оценява чрез пределно допустими концентрации на вредните вещества в атмосферния въздух регистрирани за определен период от време.

Чистотата на въздуха се влияе най-вече от характерните за климата фактори на географската и топографска ситуация, особено от релефа, заселването и застрояването, както и отделяната топлина от транспорта, промишлеността, селското стопанство, домакинско отопление.

Относно ограничаване на емисиите, Регионална инспекция по околната среда и водите Пловдив (РИОСВ Пловдив) предприема необходимите превантивни и текущи мерки съгласно компетенциите, определени в Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и ЗЧАВ, с цел запазване на възможно най-доброто качество на въздуха в общината.

Община Сопот не е включена в Националната автоматизирана система за контрол качеството на въздуха. Оценката на КАВ в изпълнение на чл. 30 от Наредба №7 от 1997 г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух се извършва чрез налични данни от мониторинговата мрежа или при липса на такива, чрез допълнителни действия за предварителна оценка КАВ. Съгласно „Инструкция за информиране на населението при превишаване на установените алармени прагове и показатели“ на министъра на околната среда и водите, при повишена концентрация РИОСВ Пловдив уведомява общинското ръководство и средства за масово осведомяване информация, съдържаща следните данни: дата и час на регистриране на превишението на пределно допустимата норма; прогноза относно очакваното изменение в нивото на замърсяване, причини за превишаването на пределно допустимите норми, засегнати географски области и времетраене на инцидента; чувствителни групи от населението; предпазни мерки, които следва да бъдат предприети от засегнатите чувствителни групи от населението.

Съгласно годишните доклади на РИОСВ Пловдив за състоянието на околната среда, към момента няма данни за замърсявания на атмосферния въздух над пределно допустимите концентрации (ПДК). Атмосферния въздух на община Сопот е с относително

висока степен на чистота. За това допринасят и метеорологичните параметри (скорост и посока на вятъра, атмосферно налягане, обща слънчева радиация, влажност и температура на въздуха), които влияят благоприятно върху самопочистващата способност на въздуха. С изключение на неустойчивите инверсии през есенния сезон, като цяло потенциалът на въздушния басейн е висок, не се създават предпоставки за продължително задържане на вредни вещества в приземния слой.

Замърсяване от битово отопление

За замърсяване на атмосферния въздух през зимния сезон в общината, най-голямо влияние оказват емисиите от битовото отопление (локални горивни източници на твърдо гориво: дърва и въглища). Поради липсата на централизирано топлоснабдяване, домакинствата на територията на общината използват отоплителни уреди на твърди и течни горива (типично за малките населени места на територията на Р България), което е предпоставка за замърсяване на въздуха с прах, сажди, серен диоксид, азотни оксиди, въглероден оксид, въглеводороди и др. вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух. Общината не разполага с информация относно количествата на използвани горива от населението за отопление и готвене. Няма данни за наднормено замърсяване на въздуха от този източник.

Към момента препоръчаното в предходната програма преминаване към централно топлофициране на природен газ е затруднено в условията на криза в доставките и цените на природния газ.

Замърсяване от автомобилен транспорт

Автомобилният транспорт в община Сопот не е интензивен. Използва се основно преминаващия през територията на общината участък от първокласен шосеен път I-6 София–Карлово–Бургас, който е част от международния път E871 и част от трансевропейски транспортен коридор №8 Дурас–Скопие–София–Бургас (Варна).

Завършването на магистрала Тракия през 20.. г. води до намаляване на транзитния трафик, съответно намаляват и рисковете от превишаване на нормите за азотни оксиди, въглероден оксид и прах в пиковите часове на денонощието. Концентрацията на оловни аерозоли в атмосферния въздух намалява поради използването на безоловен бензин и частична замяна на боите, съдържащи олово.

Влияние върху емисионните натоварвания оказва възрастта на използвания автомобилен парк. Средната възраст на автомобилния парк в Р България е висока. Превозните средства над 15 години представляват почти 63%, а тези над 20 години надхвърлят 30%. Средната възраст на леките автомобили е още по-висока. Близко 70% от тях са над 15 г. Превозните средства над 15 години представляват почти 63%, а тези над 20 години надхвърлят 30%. Средната възраст на леките автомобили е още по-висока. Близко 70% от тях са над 15 г.²

Няма точни данни за възрастта на автомобилите, регистрирани на територията на община Сопот.

Друг потенциален фактор за емисионни натоварвания е състоянието на общинската пътна мрежа, което в последните години е значително подобро.

² Национална стратегия за безопасност на движението по пътищата в Република България

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА 2021- 2028 Г.

Независимо от очертаните предизвикателства, към момента няма данни за наднормено замърсяване на въздуха от този източник.

Замърсяване от промишлени и други източници

В община Сопот промишлената активност е сведена до два основни производствени обекти: „ВМЗ” ЕАД (голяма горивна инсталация по Приложение №6 от Наредба -№10 от 2003 г. към ЗЧАВ) и „СКФ Берингс България” ЕАД. След преминаване към гориво природен газ и дизелово гориво двата обекта не изпускат отпадъчни газове с концентрации на вредни вещества над определените норми. Настоящата ситуация, свързана с ограничените доставки и значително увеличаване на цените на природния газ за Р България създава риск от преминаване към по-замърсяващи горива, което ще се отрази неблагоприятно върху показателите за КАВ.

По данни от провеждан собствен мониторинг на „ВМЗ“ ЕАД площадка Сопот, съгласно Наредба №2 6 от 26.03.1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници, е констатирано спазване нормите за допустими емисии.

На територията община Сопот попадат 3 броя бензиностанции в обхвата на Наредба N216 от 12.08.1999 г. за ограничаване емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини.

На територията на общината НЕ са констатирани следните потенциални източници на замърсяване на въздуха:

- регистрирани фирми извършващи нанасяне на покритие върху моторни превозни средства;
- регистрирани фирми с източници на емисии от ЛОС при употреба на разтворители.
- автосервизи, които зареждат с фреон климатици в автомобилите;
- източници на озоноразрушаващи вещества (фреони и халони);
- интензивно ново строителство.

Други източници на вредни газове и неприятни миризми са запалени битови отпадъци; разпространени от вятъра на полиетиленови и PVC отпадъци, неразпадащи се при нормални условия; газове от гниене на органични битови и животински отпадъци и др. Общината контролира нарушаването на забраните за изгарянето на отпадъци от бита, автомобилни гуми и др. материали (различни от стандартните горива) и класифицирани като отпадъци (опасни и неопасни) в домашните инсталации за отопление, както и за други цели; недопускане на samozапалването на битовите отпадъци в уличните контейнери като се спазват изискванията за разделно събиране и съхранение; да се води борба за предотвратяване възникването на горски и селскостопански пожари.

През последните години намаляват сигналите за нерегламентирано палене на отпадъци. Общината следва да предприеме необходимите мерки за отстраняване на нерегламентираните сметища, както и предотвратяване образуването на нови такива на нейната територия

Анализът на наличната информация за замърсителите на атмосферния въздух и неговото качество в община Сопот показва, че качеството на атмосферния въздух като цяло е добро.

2. ВОДИ

Води и водоснабдяване³

Хидрографската мрежа в района на Община Сопот е добре развита. По склоновете на оградните планински масиви се спускат редица малки реки. От Троянска Стара планина извира реките Коджа дере, Джафа дере, Дамлъ дере, Манастирска, Леевица и Стара река. Реките Леевица и Манастирска, протичат през територията на Община Сопот. Тези две реки, заедно с техните притоци осигуряват условия за задоволяване на нуждите от вода в общината. Освен тях с добри питейни качества и висока чистота са подпочвените води по речните тераси. Те, както и речните води от горните течения на планинските потоци са основен ресурс за питейното и битовото водоснабдяване на населените места в Община Сопот. Нормалните потребности на населението на общината от питейни води се гарантира именно благодарение на използвания дебит на тези води. За съжаление обаче количеството на водите с високи питейни качества, което е предвидено като резерв за бъдещо потребление, е незначително. Общо на територията на Община Сопот има изградени 4 язовира – „Сопот – 1”, „Сопот – 2 – Мурла”, „Анево - 1” и „Анево – 2”, с обща водовместимост от 830 000 м³.

По проект по ОПОС 2007-2013 г., както и общински средства са подменени и модернизирани водоснабдителната мрежа на гр. Сопот и с. Анево.

Състояние на водните тела на територията на община Сопот

Оценката на екологичното състояние/ потенциал на повърхностните водни тела се извършва по класификационна система за биологични и физико-химични елементи за качество, и стандарти за качество на околната среда за химични елементи и специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води. Екологичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в пет класа: отлично, добро, умерено, лошо и много лошо. Източници на отпадъчни води за които се осъществява контрол са:

- обектите, формиращи отпадъчни води;
- обектите, формиращи отпадъчни води с емисии на опасни и вредни вещества;
- изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за ползване на водни обекти за заустване на отпадъчни води, издадени по Закона за водите и комплексните разрешителни, издадени по ЗООС, в т.ч. собствения мониторинг на обектите.

Таблица № 1: Състояние на водните тела на територията на община Сопот

Код	Водно тяло	СМ/ ИВТ	Биологичн и елементи	ФХ елементи	Еколог. състояние/ потенциал	Химично състояние
BG3MA400R098	Река Сопотска (Леевица)		Отлично	Добро	Добро	Добро

³ План за интегрирано развитие на община Сопот 2021-2027 г.

ПРОГРАМА ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА 2021- 2028 Г.

Таблица № 2: Състояние на повърхностните питейни водни тела в ИБР

Код на ЗТ	Код на водното тяло	Име на водното тяло	Водоизточник	Категория водоизточник	Състояние на водно тяло
BG3DSWMA39	BG3MA400R098	р.Сопотска (Леевица)	р. Манастирска	A2	A2
BG3DSWMA55	BG3MA400R097	Карловска река до гр. Карлово	р. Стара река, гр.Карлово	A2	A2

Националната мрежа за мониторинг на химичното състояние на подземните води на територията на РИОСВ Пловдив включва 27 хидрогеоложки пункта, един от които е на територията на Община Сопот, а именно № 224- BG3GOOOPRQPMP143 -Сондаж-ТЮ, гр. Сопот, общ. Сопот. В мониторинговия пункт при гр. Сопот - Сондаж - ТК 1 от извършените наблюдения върху химичното състояние се констатира добро състояние:

Таблица № 3: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ на територията на РИОСВ Пловдив през 2021 г.

Код на ПВТ	Наимено-вание ПВТ	Тест: Обща оценка на химичното състояние на ПВТ (добро/лошо)	Тест: Влошаване на качествата на ПВТ, предназначени за ПБВ (добро/лошо)	Обща оценка на хим. състояние на ПВТ
BG3G00000NQ002	Порови води в Неоген – Кватернер – Карловска котловина	добро	добро	добро

На територията на община Сопот няма открити подземни водоизточници на минерална вода.

Битови отпадъчни води

По проект по ОПОС 2007-2013 г., както и с общински средства, са подменени и модернизирани канализационната мрежа на гр. Сопот и с. Анево и е изградена и въведена в редовна експлоатация през 2010 г. пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ Сопот). Проектният капацитет е $Q_{ср}=4\ 500\text{м}^3/\text{д}$. Станцията включва съоръжения за механично, биологично пречистване, съоръжение за отделяне на азот и фосфор, както съоръжения за третиране на утайките.

ПСОВ Сопот е включена в утвърдения План за контролната дейност на РИОСВ - Пловдив и в утвърдения от МОСВ списък с обекти, подлежащи на задължителен контрол (последно издадени заповеди № РД -821/ 2012 г. и № РД -970/ 2020 г. на министъра на околната среда и водите, които се отнасят до извършване на проверки с пробонабиране 2 пъти годишно (за сезонно работещи по време на кампания -1 път). През последните години са извършени всички планирани проверки. При проверките са взети и изследвани от РЛ - Пловдив проби отпадъчни води съгласно разрешителните за зауствания на обектите:

- Канализационна система на град Сопот, заустваща битово-фекални отпадъчни води след пречиствателна станция за отпадъчни води във воден обект река Манастирска, поречие на река Марица, водно тяло с код BG3MA400R083 - р. Стряма от Розино до вливане на река Пикла и притоци, за което има издадено разрешително за заустване от БДИБР с № 33110107/ 14.12.2010 г., с титуляр община Сопот. Извършени са планираните 2 проверки. Констатира се преустановено преливане на отпадъчни води от Дъждопреливник 1 в река Леевица в сухо време. Управителят на „ВиК“ ЕООД – Пловдив и кметът на Община Сопот са предприели действия за преустановяване на замърсяването на река Леевица, изпълнен е проект за рехабилитация на клон от канализационната мрежа в гр. Сопот, което осигурява отвеждане на цялото количество отпадъчна вода към ПСОВ-Сопот.

При извършените през последните години контролни проверки, както и от протоколите от проведен собствен мониторинг не е отчетено превишаване на пределно допустимите норми по показателите посочени в разрешителното за ползване на воден обект за заустване на отпадъчни води.

Производствени отпадъчни води:

Извършва се контрол на обекти, с емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители, вкл. Вазовски машиностроителен завод в района на община Сопот. Обектът е включен в мониторинга на отпадъчните води съгласно чл.151 ал.4 т.1 от Закона за водите и на основание Заповед № РД-821/ 30.10.2012 г. и Заповед № РД-970/2020 г. на Министъра на околната среда и водите и през 2021 г. са проверени два пъти. Констатира се, че „ВМЗ“ ЕАД в Сопот е приключил модернизацията на пречиствателните съоръжения за производствени води през 2020 г., новите съоръжения успяват да пречистят ефективно производствените отпадъчни води, което е установено с проверки и пробовземания от Регионална лаборатория – Пловдив. Операторът е изпълнил писмено представените програми в РИОСВ - Пловдив за решаване на проблемите и преустановяване на замърсяването на водните обекти, в които заустват отпадъчните си води.

Управление на риска от наводнения

През послените години в БД ИБР няма данни за следните наводнения, настъпили на територията на община Сопот. От определените в Програмата от мерки на утвърден в края на 2016 г. от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Източнобеломорски район 2016-2021 г. за територията на община Сопот към 31.12.2021 г. са стартирали следните мерки:

Таблица № 3: Предвидени дейности по ИН на територията на община Сопот

Предвидени дейности по ИН	Уникален код на мярката	Име на мярката	Описание на мярката
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Анево 2” и съоръженията към нея в поземлен имот с идентификатор No 00480.23.42 в землището на с. Анево, общ. Сопот	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОПОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Анево 3” и съоръженията към нея в поземлен имот с идентификатор No 00480.5.56 в землището на с. Анево, общ. Сопот	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОПОС
Обследване, анализ и извършване на ремонтно-възстановителни дейности на язовирна стена „Сопот 2 (Мурла)” и съоръженията към нея в поземлен имот ПИ No 68080.104.109, в землището на гр. Сопот, общ. Сопот	EARBD_28	Реконструкция и ремонт на язовири	Реконструкция и ремонт и рехабилитация на язовири общинска собственост по ОПОС

Като цяло състоянието на повърхностните и питейните води на територията на общината са в добро състояние.

3. ОТПАДЪЦИ

Основни изводи от анализа на състоянието относно отпадъците

В периода 2016-2020 г. изпълнението на заложените цели и изисквания на законодателството е все още частично. Необходим е задълбочен анализ и детайлно планиране на поэтапното намаляване количеството на образуваните отпадъци и повишаване нивото на оползотворяване (вкл. рециклиране) и в крайна сметка значително намаляване и свеждане до минимум депонирането на битови отпадъци.

Общината следва да предприеме целенасочени действия и мерки за насърчаване на разделното събиране на масово разпространени отпадъци при източника на тяхното образуване, включително икономически стимули. Следва да се отбележим и съществената роля на оползотворяващата организация в процеса на повишаване на осведомеността и мотивиране на населението да разделя отпадъците от опаковки при източника на тяхното образуване.

Важно е общината да започне да прилага изискванията и да работи за изпълнение на целите, свързани с управление на биоразградимите отпадъци, както и изискванията за подготовка за повторна употреба, рециклиране и друго оползотворяване на материали от неопасни строителни отпадъци, както и изискванията за влагане в строителството на все повече рециклирани материали.

Препоръчва се общината да планира дейности във връзка с хранителните и текстилни отпадъци (съответно 8% и 5% от общите образувани битови отпадъци на територията на община Сопот), съгласно резултатите от националното проучване на морфологичния състав на битовите отпадъци), независимо че към момента все още няма поставени цели/ конкретни изисквания на европейско и национално ниво. Към 05.2022 г. има сключен договор за събиране и оползотворяване на текстилни отпадъци между общината и организация за оползотворяване на този поток отпадъци.

И накрая, но не на последно място, в общината следва да се създаде система за събиране на информация за всички образувани отпадъци, независимо от източника им и лицата, които ги събират/ третират. Продължава да е в сила препоръката за въвеждане на регулярни проверки за контрол върху дейността на площадките, на които се предават отпадъци, вкл. достоверност на данните.

Основни изводи от анализа на приложените мерки и съществуващи практики по предотвратяване образуването на отпадъците

В рамките на разглеждания период 2016-2020 г. основната установена практика по предотвратяване образуването на битови отпадъци на територията на община Сопот е повишаване на осведомеността на гражданите и фирмите относно йерархията за управление на отпадъците. В програмата за предходния период не са определени целеви средства за провеждане на мащабна целенасочена и дългосрочна кампания, така че общината е извършавала по-скоро отделни информационни събития и инициативи. Извършеният преглед на нормативните актове и изпълнените проекти на местно ниво показва, че общината не е планирала и прилагала нарочни административни мерки за стимулиране на физическите и юридическите лица да прилагат предотвратяване на отпадъците.

Основни изводи от анализа на икономическите инструменти и стимули в областта на управлението на отпадъците и ефективността от действието им

В резултат на анализа на приходите и разходите свързани с управление на отпадъците в периода 2016-2020 г. може да се заключи, че общината все още не успява да приложи успешно принципа „Замърсителят плаща“. Следва да се анализират причините за по-ниската събираемост, особено в определени години, както и да се преосмисли начина на формиране на такса битови отпадъци.

Анализът на данните показва, че заплащаната от населението такса за битови отпадъци надхвърля определения таван на поносимост (1.5% от средногодишните доходи на най-нискодоходните групи от населението). В този смисъл е важно общината да направи подробен анализ относно възможностите за оптимизирането на разходите за управление на отпадъците (по-конкретно разходите без тези за поддържане на чистота на обществени площи). Общината следва да положи усилия за прилагане на икономически принципи при управлението на битовите отпадъци. Препоръчва се извършване на документален анализ и експериментално прилагане в малък мащаб, с цел определяне на най-справедлив и

подходящ за общината модел за формиране на таксите. Основните параметри на избрания модел следва да залегнат в Наредбата за определянето и администрирането на местните такси и цени на услугите в община Сопот.

Основни изводи от анализа на дейността на регионално сдружение за управление на отпадъците Карлово

Общото събрание на регионалното сдружение е взело решение относно разпределение на задълженията между отделните общини по отношение на двете цели по чл. 31, ал. 1, т. 1 и т. 2 (съгласно действащата тогава разпоредба на ЗУО), въз основа на изготвен анализ на необходимостта от изграждането на допълнителната инфраструктура както на ниво община, така и на ниво регион за ефективност на централизиран или децентрализиран подход за изграждане на инфраструктурата за управление на отпадъците, като за биоразградимите отпадъци е избран децентрализиран подход.

Следва да се анализира ефективността на определения подход, предвид незадоволителните резултати от изпълнението на поставените цели. При предстоящото разпределяне на задълженията във връзка с изпълнение на целите за подготовка за повторна употреба и рециклиране на битови отпадъци (чл. 31, ал. 1, т. 3-6), в сила от 05.03.2021, следва да вземат предвид всички възможности за прилагане на регионалния принцип за управление на отпадъците, вкл. съвместно изпълнение на целите чрез централизирани решения.

За следващия програмен период се препоръчва разработване на регионална програма за управление на отпадъците, която да обхваща цялата регионална система. По този начин ще се постигне по-добра координация и ще се избегнат паралелните усилия на общините за извършване на анализ на общата инфраструктура и техническите възможности за третиране на отпадъците.

4. ПОЧВИ И НАРУШЕНИ ТЕРЕНИ

Почви

На територията на Община Сопот се наблюдава разнообразие от почвени видове. С най-широко разпространение в района са делувиално-ливадните и алувиално-ливадните – около 75%. 10-12 % от територията на общината са заети от канелените горски почви. По високите части на Стара планина се срещат още кафявите горски и планинско-ливадните почви. - делувиално-ливадните почви се характеризират като едрочастични, често пъти и чакълести. Те се отличават с мек механичен състав, ниска водоемност и силна водопроницаемост. Тези почви имат ниско плодородие, което обаче се компенсира от добрите им физически свойства, които благоприятстват отглеждането на трайни и културни насаждения, сред които лозя, маслодайна роза, житни растения, фуражни треви и други. От гледна точка на напояването им следва да се вземат под внимание водните свойства на почвите, с цел избягване загубата на вода и възможното заблатяване в по-ниските места на района; - кафяви горски почви – те се характеризират за високите части на Стара планина, като се срещат тъмни и светли кафяви горски почви. От значение при тях е изложението на терена. Така например светлите кафяви горски почви са разпространени по ниските, южни и по-сухи райони на планината. Тези видове почви благоприятстват

развитието на бук и иглолистни дървесни видове, както и отглеждането на ръж, картофи, пролетен ечемик, влакнодаен лен и различни видове тревисти растения; - канелени горски почви – характеризират се като глинесто-песъчливи с лек механичен състав. Сравнително лесно се обработват, с добра влагемност и неголяма водопрпускливост. Канелените горски почви се нуждаят от торене с фосфатни и азотни минерални торове, поради недостатъчното наличие на органични вещества и минерални химични елементи в тях. Успешно върху тях могат да виреят почти всички житни култури, слънчоглед, памук, царевица, тютюн, роза, зеленчуци и някои овощни видове; - планинско-ливадните почви са характерни само за високите части на Стара планина – над 1700 м н.в. Тези почви са покрити с ливади от алпийски и субалпийски тип, използвани за пасища на едър и дребен рогат добитък. Като цяло планинско-ливадните почви са слабо плодородни, като върху тях могат да се отглеждат картофи.

Поземлени ресурси⁴

Поземлените ресурси на Община Сопот са с размер от 56 000 дка (56 кв. км.). 15 480 дка или 27,5% от територията на Община Сопот са заети от горския ѝ фонд. За съжаление обаче горските насаждения в общината нямат голямо стопанско значение. С цел подобряване устойчивостта и продуктивността на горите, съхраняване на ценните горски ресурси и ограничаване на ерозионните процеси, залесяването в общината се е утвърдило като основно горскостопанско мероприятие. Горите на територията на Община Сопот са държавен горски фонд, стопанисването им се извършва от подразделение на Държавно лесничество „Карлово”. Около 6% от обработваемата земя в общината е поливна. За сравнение – над 40% от обработваемата земя в Пловдивска област е заета от поливни площи. Община Сопот разполага с достатъчен воден ресурс за обезпечаване на обработваемата земя, въпреки това хидромелиоративният фонд е силно амортизиран, нуждаещ се от сериозни инвестиции за ремонт и поддръжка. За съжаление собствениците на имоти не са в състояние да осигурят достатъчно средства за инвестиции в ремонтно-възстановителните дейности на каналната мрежа и съоръженията.

Аграрен сектор⁵

Аграрният сектор е свързан с развитието на интензивни производства: зеленчукопроизводство (включително и на ранни зеленчуци); овощарство; лозарство; зърнени и технически култури. По отношение на основните икономически показатели аграрния сектор в Община Сопот в момента отстъпва от средните показатели за Област Пловдив, но е с добри възможности за развитие. Поземленият фонд на общината включва 28077 дка селскостопански и други имоти. Обработваемата земя е 9827 дка (ок. 16,5% от общия поземлен фонд), но едва 6% от нея са поливни площи. Категорията на земеделските земи в общината е от 7 до 9. Отглеждат се зърнени култури: ечемик, пшеница, царевица. Добивите от тях обаче са много по-ниски от средните за страната. Добри възможности има за интензивни производства и по-специално за зеленчукопроизводство (включително оранжерийното – на ранни зеленчуци). За да бъде стимулирано развитието на зеленчукопроизводството обаче е необходимо да се развие пазара на селскостопанска продукция. Трябва да се предприемат мерки и за привличането на повече инвестиции,

⁴ План за интегрирано развитие на община Сопот 2021-2027 г.

⁵ План за интегрирано развитие на община Сопот 2021-2027 г.

което ще повиши конкурентоспособността на селското стопанство и ще увеличи усвояването на пустеещата обработваема земя. Трайните насаждения заемат 3,5% от територията на общината. Те са представени от лозя и овощни (вишни, череши, сливи, орехи). Малка част от земите са заети с ливади и с етерично-маслени култури (лавандула, мента и рози). Малкият дял на земеделските земи в Община Сопот прави особено важна задачата за тяхното рационално използване и отглеждането на рентабилни култури съответстващи на региона. Макар че селскостопанската земя е ограничена по площ, поради специфичните климатични условия в региона е благоприятствано отглеждането на етерично-маслени култури (розови насаждения, лавандула и др.) Тенденцията в последните години е за разширяване на площите с лавандула и маслодайна роза в цялата Розова долина. Поради своята специфика и ограничения капацитет на вътрешния пазар да оползотвори продуктите на тези производства, за развитието на този дял от селското стопанство е изключително важно осигуряването на добри външни пазари. Собствеността върху земеделските земи е възстановена почти изцяло. Възстановените земеделски земи на частни стопани са с малки площи. Част от земите са обединени в селскостопански кооперации: Земеделска кооперация „Добрила” – гр. Сопот и Земеделска кооперация „Зорница” – с. Анево. Предстои определянето на регулационните граници на държавния горски фонд и възстановяване на собствеността върху горите. Селскостопанската техника е физически остаряла. Механизацията не се използва рационално в селското стопанство, причина за което е и разпокъсаността на земеделските имоти. Животновъдството е с второстепенно значение в аграрния сектор – отглеждат се говеда, овце, кози, свине. Отглежданите животни са в частния сектор и, с малки изключения, са предназначени основно за задоволяване на личните нужди.

Промислено животновъдство развиват една свинеферма и една кравеферма. Горския фонд в Община Сопот заема 15480 дка или 27,5% от територията ѝ. Горските насаждения обаче нямат голямо стопанско значение за общината. Залесяването се е утвърдило като едно от основните горскостопански мероприятия за подобряване продуктивността и устойчивостта на горите, ограничаване на ерозионните процеси и за съхраняване на най-ценните горски генетични ресурси. Горския фонд на Община Сопот се стопанисва от подразделение на Държавно лесничество „Карлово”. Докато в Пловдивска област като цяло поливните площи обхващат над 40% от обработваемата земя, едва 6% от обработваемата земя в Община Сопот е поливна. Макар да има достатъчен воден ресурс за водообезпечаване, хидромелиоративния фонд е силно амортизиран (по-голямата част от съоръженията са строени през 60 - 70 години на XX в.) изисква инвестиции за ремонт и поддръжка. Поради ниските си доходи и ниската си покупателна способност и при нарастващата цена на водата, собствениците на имоти не могат да осигурят достатъчно средства за частни инвестиции в ремонтно - възстановителни работи на каналната мрежа и съоръженията.

Промислени предприятия

На територията на община Сопот няма рудници и промишлени предприятия за дейности по добив и обогатяване на руди, което означава, че нямаме замърсени с тежки метали почви, както и нарушени терени от добивни дейности.

За територията на община Сопот няма регистрирани случаи на замърсявания на площи в резултат употребата на разрешени пестициди. Няма данни за превишаване на нормите за устойчиви органични замърсители и нефтопродукти.

Определящ обект на територията на общината е „ВМЗ“ЕАД. На обекта се спазват условията за съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Нерегламентирани сметища

Що се отнася до нерегламентираните сметища, липсва цялостна и подробна информация относно техния брой, площ, приблизителни количества и видове отпадъци, динамика на образуване и почистване. Общинската администрация извършва проверки (периодични и по сигнал) за наличието на изхвърлени отпадъци на замърсени в миналото терени, както и за образуване на нови такива. Извършва се системен контрол от страна на РИОСВ по изпълнение на задълженията на кмета на общината, произтичащи от ЗУО относно нерегламентирано изхвърляне на отпадъци на неразрешени места, образуването на незаконни сметища/ замърсявания, тяхното почистване, както и предприемане на превантивни мерки за недопускане или ограничаване на възникването им. РИОСВ -

Пловдив прилага превантивен и последващ контрол при изпълнението на мерки заложи в решенията по ОВОС и Екологична оценка на инвестиционни предложения и планове.

Важно е общината да предприеме цялостен анализ на съществуващите нерегламентирани сметища и конкретен план-график с времево обвързани действия за тяхното почистване. Паралелно с това, общината следва да продължи да изпълнява определените в предходната програма превантивни мерки за предотвратяване и намаляване на риска от нерегламентирани замърсявания, вкл.: идентифициране и описване на всички ключови места, където е възможно образуването на локални замърсявания; поддържане на достатъчен брой контейнери; ограничаване достъпа на автомобили до крайпътни дерета и места, там където е възможно, с цел да не се изхвърлят отпадъци с автомобили, каруци, камиони и др.; подобряване на културата на населението, чрез разработване и прилагане на различни мерки, кампании, програми; увеличаване броя на служебните лица, имащи статут на контролни органи и правомощия за съставяне на актове за административни нарушения; поддържане на поставените предупредителни знаци за забрана за изхвърляне на отпадъци на определени места; ежегодно актуализиране и допълване на системите за организирано сметосъбиране и разделно събиране; уведомяване на населението за начина и местата за изхвърляне на различните видове отпадъци.

5. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

На територията на Община Сопот попадат 15 480 дка от Националния парк „Централен Балкан”. Той е втората по големина защитена територия в страната (72 021, 07 ха), която разполага с дива природа, която е представителна както за нашата страна, така и за Европа. Тук се опазват саморегулиращи се екосистеми (заемащи 70% от територията на парка), отличаващи се със своето изключително биологично разнообразие. На територията на парка се срещат редица редки и застрашени видове. В границите на Национален парк „Централен Балкан” попадат 9 резервата, заемащи обща площ от 20 019 ха или 28 % от парковата територия.

По отношение на флората, в парка са установени около 2300 вида и подвида растения, сред които дървесни видове, висши растения, папрати, мъхове, гъби и лечебни растения. 12 от лечебните растения в парка са защитени от закона. Горите, разпространени

на територията на „Централен Балкан“ съставляват 1 % от всички гори в България. С най-голямо разпространение от дървесните видове е букът. Именно Стара планина се счита за царството на бука а в НП „Централен Балкан“ са най-запазените и величествени букови масиви.

Що се отнася до фауната, разнообразният релеф и климат на парка благоприятстват многообразието от местообитания, като го превръщат в съкровищница на животинския свят. Редица редки и застрашени животни живеят на територията на парка, който е едно от последните места в Европа с образци на дивата природа. Тук се срещат златка, вълк, дива котка, видра, трицветен нощник, дива коза, царски орел, ливаден дърдавец, различни видове прилепи и други. Паркът е най-важната в света защитена територия за южния белогръб кълвач, лалугера, полубеловратата мухоловка, планинското сляпо куче и бежщайновия нощник. Освен това е място със световна значимост за птиците от алпийския биом.

Част от територията на Община Сопот попада в резерват „Стенето“. Той е вторият по големина (с площ от 3 578,8 ха) в НП „Централен Балкан“ след „Джендема“. Обхваща цялото горно течение на река Черни Осъм, като има за цел опазването на неповлияните от човека естествени екосистеми по течението на реката.

Резерватът е всепризнатото птиче царство —разполага с най-голямото разнообразие от горски и скални птици на Балканския полуостров.

Резерват „Стенето“ е обявен като народен парк през 1962 г., прекатегоризиран през 1979 г. Обхваща карстовия каньон на р. Черни Осъм с над 20 пещери и пропасти. Опазва вековни букови и смърчови гори, срещат се обикновен и воден габър, ела, явор, шестил. Флората включва над 1000 вида с голям брой ендемични, редки и застрашени растения — родопски силивряк, казашка хвойна, тис, лавровишна. Гнездят около 90 вида птици скален орел, ловен сокол, уралска улулица, пернатонога и врабчова кукумявка, планински кеклик, белогръб кълвач. „Стенето“ е убежище на мечки, вълци, златки, видри, диви котки, благородни елени, диви кози, прилепи.

Защитени зони „Натура 2000“

В европейската мрежа от защитени зони Натура 2000 попада голяма част от територията на Община Сопот. По Директивата за защита на птиците са определени следните зони: BG0000494 Централен балкан и BG 0002128 Централен Балкан буфер. По Директивата за защита на местообитанията са определени следните зони: BG0000494 Централен балкан и BG 0001493 Централен Балкан буфер.

Ролята на общинска администрация е да популяризира в обществото целите на Европейската мрежа от защитени зони и да подпомага компетентните органи за опазването ѝ.

Лечебни растения

Лечебните растения, определени като такива с приложение към Закона за лечебните растения, срещащи се в земеделски земи, гори, собственост на Община Сопот, и в границите на населените места, са показани в Приложение № 1 към програмата.

През последните години се наблюдава тенденция към намаляване на нарушенията, т.е. към повишено спазване от страна на билкозаготвителите на изискванията на Закона на лечебните растения. От извършените проверки се установи редовно водене на

документацията и не се констатира изкупуване и/или първична заготовка на защитени или под специален режим видове, както и на лечебни растения без позволителни за ползване или удостоверения за култивирани билки. Относно контрола по издаване на позволителни от общини и горски стопанства са извършени 8 проверки в районите, в които има най-засилено ползване на лечебни растения – общини Калояново, Карлово, Сопот и Хисар и Садово, както и ТП „ДГС – Карлово, ДГС-Хисаря и ДЛС-Клисура. При извършените проверки не са установени нарушения при издаването на позволителни за ползване.⁶

6. ШУМ

Мониторинговата дейност в страната обхваща контрола на: транспортния шум; промишлен шум, шум от търговски и подобни на тях дейности. Класификация на източниците на шум е направена в Наредба № 4 за ограничаване на вредния шум чрез шумоизолиране на сградите при тяхното проектиране и за правилата и нормите при изпълнението на строежите по отношение на шума излъчван по време на строителството, издадена от Министерството на регионалното развитие и благоустройство (МРРБ) и МОСВ и в Наредба на Министерство на здравеопазването регламентираща допустимите нива на шум в жилищните райони.

Основните източници на шум в границите на гр. Сопот са средствата за транспорт - леки и товарни автомобили. Промислените източници на шум са разположени в промишлената зона на града.

Въпросите свързани с шума от транспортни източници се решават съгласно Закона за движение по пътищата и подзаконовите актове към него. От Общински съвет - Сопот е приета Наредба за движението на пътни превозни средства и ползването на общите територии на община Сопот. В Наредбата са регламентирани условията за извършване на дейностите, свързани с изграждането, ремонта, подържането и управлението на общинската пътна мрежа.

По реда на Закона за устройство на територията, разрешение за ползване (въвеждане на обекта в експлоатация) се издава, след съгласуване с компетентните органи. На всеки обект се извършват лабораторни изследвания и се съставя протокол за измерване на факторите на средата — за микроклимат, за осветление и за шум. Действащите промишлени предприятия „ВМЗ” ЕАД и „СКФ Берингс България” ЕАД провеждат мониторинг за шум на работното място. За тези строежи са издадени удостоверения за въвеждане в експлоатация, след измерване на контролните нива на шум и другите фактори на работната среда.

Всички инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии подлежат на преценка на влиянието върху околната среда и задължително се обявяват на определените места, с оглед уведомяване на населението и изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда и другите специални закони и подзаконовни нормативни актове.

Осигуряването на обществения ред, опазването живота и здравето на хората и околната среда в община Сопот се уреждат с Наредба № 1, приета от Общински съвет. С

⁶ Доклад за състоянието на околната среда през 2021 г., РИОСВ Пловдив

разпоредбите на чл. 4 от наредбата са уредени часовете за извършване на дейностите от стопански и битов характер, предизвикващи шум, с оглед осигуряване спокойствието на гражданите от общината, като контрол по изпълнението ѝ е възложен на органите на РУП Карлово, както и на други лица определени със заповед на кмета на общината.

7. ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ В НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА

Устройството на озеленените територии в населените места се определят с общите и подробни устройствени планове. Зелената система включва обществените озеленени площи, в т.ч. всички паркове, градини, извънселищни, горски паркове и др.

Нормативите за площта на обществените озеленени площи за широко и специфично ползване, са определени в Наредба № 7 от 22.12.2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.

Зелената растителност обхваща следните видове: ели, тополи, липи, конски кестен, брзи, ела, туя, брзи, смърч и др. Ежегодно през м.април-се провеждат залесителни инициативи за засаждане на нови дървесни видове в централната градска част.

Общинска администрация полага усилия за поддържане на зелените площи, като при отдаване на временни търговски обекти, които са разположени в и/или около озеленени площи в договора за стопанисване се поставя изрично условие за стопанисване и поддържане на прилежащите зелени площи.

Монтирани яа пейки за отдих, паркови кошчета за отпадъци, детски уреди, оформени паркови алеи. Съществен проблем съществува с последващото поддържане на зелените площи и градинките за отдих. В това отношение трябва да се работи в посока на по-голяма активност и от страна на гражданите, относно полагане на грижи за опазването, поддържането им и замърсяване на зелените площи и реките.

В изпълнение на Наредба № 3/ 2005 г. за условията и реда за извършване на дезинфекции, дезинсекции и дератизации ежегодно от специализирана фирма се извършва двукратна обработка на зелените площи против кърлежи.

Анализа на състоянието на зелената система в община Сопот, показва, че общинското ръководство прави всичко възможно за поддържане на съществуващите зелени площи, следва да се обърне по-голямо внимание за създаване на нови зелени площи, както в гр. Сопот, така и в с. Анево. Един от приоритетите за реализация, залегнали в действащия Общ устройствен план на община Сопот от 2019 г. е „повишаване на инвестиционния потенциал на общината, чрез модернизация на местната техническа и социална инфраструктура“, вкл. „възстановяване, поддържане и съхраняване на зелените площи на общината“. Отбелязано е, че съществуващите жилищни комплекси в гр. Сопот, ситуирани по периферията, се отличават с ниска плътност и предлагат голям процент озеленяване, което може да се приема като дългосрочен резерв от зелени площи за широко обществено ползване.

В Плана за интегрирано развитие на община Сопот 2021-2027 г., в рамките на планираното развитие на културната, образователна, спортната и туристическа инфраструктура е заложено и благоустрояване на прилежащите зелени площи.

Развитието и разширяването на системата от зелени площи ще окажат положителен ефект върху качеството на въздуха и ще доведе до подобряване на общия изглед на общината.

8. РАДИАЦИОННА ОБСТАНОВКА И ВЛИЯНИЕ ОТ НЕЙОНИЗИРАЩИ ЛЪЧЕНИЯ

Радиационен контрол

Непрекъснатите и периодични наблюдения на радиационните параметри на основните компоненти на околната среда осигуряват актуална информация за държавните и местни органи на управление и обществеността и се базират на изпълнение на програма за радиологичен мониторинг, утвърдена от министъра на околната среда и водите със Заповед № РД-295/28.04.2017 г. Мониторингът на РЛ Пловдив включва 67 пункта с необработваеми терени-фонови и 28 броя в района на обекти потенциални замърсители, 3 пункта атмосферен въздух, 14 пункта за седименти и 25 пункта за повърхностни води.

На територията на община Сопот има един мониторингов пункт за радиологичен контрол на необработваеми терени - почви на Регионална лаборатория - Пловдив за радиологичен мониторинг на околната среда. Определените специфични активности на радионуклиди в почвите от пункта на територията на община Сопот са в естествения за страната фонов диапазон.

На територията на града радиационната обстановка се следи от оперативен дежурен при община Сопот. Три пъти дневно/в 5:00 ч. 13:00 ч. и 18:00 ч/ с рентгеномътр - радиометър РР-51М се измерва бета и гама лъчение, отчитани в Р/час. Нормалният гамма-фон за България е около 0,030 мР/ч. За гр.Сопот показанията варират 0,020 — 0,021 мР/ч.

Няма данни за нейонизиращи лъчения и влияние върху хората и околната среда.

9. СТРАТЕГИЯ И ПЛАН ЗА АДАПТАЦИЯ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ НА ОБЩИНА СОПОТ

Тенденции в изменението на климата

За прогнозиране на настоящите и бъдещи климатични промени за община Сопот, са използвани два климатични сценария: умерен, предполагащ глобално затопляне с 2.4°C до края на века и екстреман, предполагащ 4.9°C глобално затопляне до края на века. Резултатите и за двата сценария показват следните статистически значими I устойчиви тенденции в климата:

- Покачване на средните температури, както и екстремално високите температури (дневни и нощни), вкл. и ръст в продължителността на горещите периоди;
- Затопляне през студените периоди и спад в броя на дните на замръзване и обледяване, както и в продължителността на студените вълни;
- по-редки, но по-интензивни валежи на годишна база, както и по-дълги периоди на засушаване;

- зими с по-малко, но по-интензивни валежи, като тази индикация е по-ясна при по-екстремния сценарий;

- по-сухи лета и по-редки валежи.

Климатични предизвикателства

Въз основа на гореописаните тенденции в изменението на климата за община Сопот, са идентифицирани основните рискове и предизвикателства пред града и жителите му, които са анализирани, от една страна по отношение на тяхната вероятност да се проявят и от друга, по отношение на тяхното потенциално въздействие.

Като най-сериозни и приоритетни за адресиране се очертаха следните рискове по сектори:

Градоустройство и благоустройство: намалена производителност на труда в секторите с работещи за открито, вследствие на по-високи температури и по-продължителни горещи периоди; щети от наводнения при интензивни валежи;

Здраве: повишена смъртност, вследствие на екстремно високи температури; обостряне и увеличение на болести на органите на кръвообращението, които водят до увеличен риск от сърдечно съдови заболявания и инсулти; повече грипни епидемии при повишени зимни температури; обостряне на алергии поради по-ранен и по-дълъг вегетационен период;

Енергетика: щети за енергопреносната инфраструктура -вследствие на по-интензивни валежи и наводнения; повишаване на дискомфорта в жилищни и публични сгради през топлите месеци; повишена нужда от охлаждане на помещенията, което ще доведе до повишаване на енергийното потребление през лятото;

Транспорт: нарушаване на транспортната настилка при високи температури и съответно повишен риск от катастрофи и аварии; повишаване на дискомфорта на гражданите в градския и извънградския транспорт; повече пътни инциденти вследствие на по-интензивни валежи; спиране на електрозахранването на градската транспортна мрежа

Управление на води: замърсяване на повърхностни и подпочвени води; риск от наводнения вследствие на преливане на водни количества от коритата на реки;

Околна среда: влошаване качеството на въздуха поради по-голямо запрашаване; възникване на пожари поради по-сухо време през топлите месеци; активизиране на свлачища и срутища поради по-интензивни валежи.

Мерки за смекчаване

Мерките за смекчаване измененията за климата са адресирани основно в Програмата за енергийна ефективност на община Сопот 2021-2027 г. и Дългосрочната програма на община Сопот за насърчаване използването на енергия от възобновяеми енергийни източници и биогорива, 2019-2029 г.

Мерки за адаптация

Необходимите действия за адаптация към измененията в климата имат интеграционен характер, т.е. изпълнението им следва да залегне във всяко едно направление, в което градът се развива.

- Развиване на политиките за адаптация към изменението на климата;
- Повишаване на институционалния капацитет в общината, вкл. координация и сътрудничество на общината с институции и заинтересовани страни;
- Извършване на насочена научно-изследователска дейност и мониторинг за събиране на липсващи данни;
- Повишаване на знанията и ангажираността на обществото към промените в климата;
- Извършване на проактивни дейности за превенция на риска и намаляване на уязвимостта, вкл. търсене на допълнителни ползи и синергии за устойчиво развитие на града.

Отчитайки специфичните нужди на всеки сектор в контекста на изменението на климата, се предлагат мерки, които да адресират приоритетните рискове в съответния сектор — градоустройство и благоустройство, здраве, енергетика, транспорт, управление на води, околна среда и туризъм.

10. ОГРАНИЧАВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА КОНТРОЛ ВЪРХУ СОБСТВЕНИЦИТЕ НА ДОМАШНИ КУЧЕТА

В началото на 2008 г. влиза в сила първият български закон за защита на животните. В глава V са включени мерките за овладяване на популацията на безстопанствените животни, основани на метода „кастрирай, ваксинирай и върни“ и съпътствани от строг контрол върху домашните кучета като единствен ефективен подход за трайното решаване на проблема. Независимо от предприеманите мерки, през последните години се увеличава популацията на уличните кучета в общината и зачестяват сигналите и оплакванията от граждани. Районите с най-висока популация са в периферията на града, защото често там се изоставят вече нежелани домашни любимци, техните потомства, както и навлизат животни от съседни общини.

Общината има приета „Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета, 2021 - 2026 г.“ (Решение № 149 от 30.03.2021 г. на ОС - Сопот). На заседание от 13.03.2019 г., Министерски съвет приема Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на България. Съгласно чл. 40, ал. 2 от Закона за защита на животните, предстои Министерът на земеделието, храните и горите да издаде наредба за прилагане на националната програма и за процедурите по нейното изпълнение, механизма на финансиране и отчетност. Тогава ще са налични условията СО да приеме нова „Програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета“ с мерки, кореспондиращи с изпълнението на Националната програма и план за действие.

През 2022. общината подписва договор с организацията „Дог ми“, за извършване на манипулации с безстопанствени животни.

УПРАВЛЕНСКА СТРУКТУРА НА ОБЩИНА СОПОТ В КОНТЕКСТА НА ВЪПРОСИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Община Сопот разполага с добре изградена административна структура, която се състои основно от две дирекции: Дирекция „Обща администрация“ и Дирекция „Специализирана администрация“. В състава на дирекция „Специализирана администрация“ е включен специалист „Екология, земеделие, гори и водни ресурси“.

Общински наредби в областта на околната среда са: Наредба № 21 за поддържане и опазване на обществения ред, околната среда безопасността на движението, чистотата и общественото имущество на територията на община Сопот и Наредба за управление на отпадъците на община Сопот. Наредбите се актуализират при необходимост.

Община Сопот попада в териториалния обхват на Регионална инспекция по околна среда и води — Пловдив и Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“ с център Пловдив.

За информиране на обществеността по отношение на околната среда се използва уебстраницата на общината, в която има отделна секция „Околна среда“⁷ Гражданите имат възможност да използват обявения „Зелен телефон“ на Община Сопот (e-mail: ekosopot@sopot-municipality.com), на който от 09:00 ч. до 17:00 ч. всеки ден могат да се подават сигнали за нарушения на нормативните екологични изисквания и нарушения на изискванията относно управлението на отпадъците на територията на община Сопот. В този раздел се публикуват седмични графици за сметосъбиране и сметоизвозване, както и друга релевантна информация. За информиране на обществеността се използват и информационните табла в общинска администрация, кметство с. Анево, както и местни електронни и печатни медии.

Наблюдението на качеството на водите и въздуха се извършва от мобилните лаборатории на Регионална лаборатория — Пловдив към Изпълнителната агенция по околна среда.

УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЯНИ ОТ ОБЩИНАТА И НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Услугите, предоставяни от общината, свързани с опазването на околната среда са: третиране на отпадъците, което се извършва от служители на Община Сопот; водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води, което се предоставя от „ВиК Пловдив“ ЕООД; поддържане на зелената система на община Сопот, което се извършва от служители на община Сопот.

ФИНАНСОВ АНАЛИЗ НА ОБЩИНА СОПОТ

В програмата за управление на отпадъците, която е разработена в рамките на и представлява неизменна част от настоящата програма, са разгледани подробно финансовите показатели, които имат отношение към управление на отпадъците за периода

⁷ http://www.sopot-municipality.com/joomla/index.php?option=com_content&view=article&id=873&Itemid=206

2016-2020 г., направени са сравнения със средните стойности на тези показатели в ЕС, Р България, както и в „сходни“ общини в страната. Основните препоръки са свързани с въвеждане на икономически стимули за гражданите и анализирани на всички възможности за формиране на такса битови отпадъци въз основа на количеството на образуваните отпадъци от домакинствата.

Що се отнася до финансирането на останалите сектори на околната среда, информацията е представена в следващата таблица:

Таблица № 4: Финансиране на дейности, свързани с опазване на околната среда на територията на община Сопот

ФИНАНСИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИ, СВЪРЗАНИ С ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА СОПОТ					
	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
Озеленяване, хил. лв.	40 732	94 414	146 083	163 124	184 334
Други дейности по опазване на околната среда, хил лв.	72 306	75 058	271 547	9 746	–

Програмата за опазване на околната среда се изпълнява със средства от Общинския бюджет и Европейски програми.

ДЕМОГРАФСКО СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНА СОПОТ, В КОНТЕКСТА НА ВЪПРОСИТЕ ПО ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

По данни на НСИ към 31.12.2020 г. общият брой на населението е 9098 души, а гъстотата на населението на община Сопот е значително висока 161.51 д./ км², като този показател е с прибл. 30% по-висок от средната стойност за Пловдивска област и с над 50% от средната за страната. Над 90 % от населението на общината е концентрирано в град Сопот.

По данни на НСИ през последните години населението на община Сопот намалява с по-бавни темпове, като за периода 2016 - 2020 г. (времевия хоризонт на предходната програма за управление на отпадъците) населението е намаляло с 204 души или едва с 2.19%. Населението на общинския център – гр. Сопот е намаляло със 176 души или 2.12%, а с. Анево с 28 души или с 2,75%. Това е почти наполовина по-малък процент спрямо предходния петгодишен период (2011-2015 г.).

В периода 2016-2020 г. коефициентът на безработица в община Сопот е под 3%, като подобни резултати имат едва пет общини в Р България. С това те се нареждат след Столична община и Божурище (с най-ниски стойности по този показател, под 2%). За справка стойностите на ниво район за планиране, област и национално ниво са както следва: ЮЦР – 3.2%, Област Пловдив – 3.2%, национално ниво 5.3%.

Ниската безработица и съответно висок коефициент на икономическа активност се обясняват с факта, че 84 % от наетите лица в общината са в сектор “Преработвателна

промишленост“, което още веднъж подчертава ролята на двете структуроопределящи предприятия за икономиката на община Сопот. Това са “Вазовски Машиностроителни заводи” ЕАД (предприятие 100% държавна собственост специализирано в производството на военна и гражданска продукция, сред които: машини за хранително-вкусовата промишленост, авиационна и селскостопанска техника, нестандартни машини и съоръжения, големи номенклатури газови уреди и съдове за втечен газ, инструментална екипировка, абразивни и диамантени инструменти и др.) и „СКФ Берингс България“ ЕООД (собственост на най-големият производител в света на лагери, машинни части и автоматични технологии – шведската фирма SKF).

По данни от НСИ за 2020 г., БВП на жител за област Пловдив възлиза на 14648 лв. спрямо 17299 лв. на жител на национално ниво. Промисленият сектор формира над 88% от нетните приходи от продажби на територията на общината и дава заетост на над 84% от трудоспособното население. Отрасълът включва 41 предприятия, сред които „ВМЗ – Сопот“ ЕАД и „СКФ Берингс България“ ЕООД, а останалите в по-голямата част от дейността си са свързани или зависещи от двете структуроопределящи предприятия за местната икономика .

На настоящия етап община Сопот притежава по-голям дял население в трудоспособна възраст в сравнение със средните стойности за страната и Пловдивска област. Това заедно с доброто образователно равнище на трудоспособното население, създава известно предимство на общината по отношение на наличните човешки ресурси. В границите на Пловдивска област Сопот е сред общините със сравнително по-благоприятно отношение между населението под трудоспособна, трудоспособна и над трудоспособна възраст.

Така описаното демографско състояние на общината предполага добри възможности за работа с хората и повишаване на осведомеността по въпросите на опазване на околната среда и измененията в климата. Общината следва да провежда целенасочена комуникация с гражданите за повишаване на тяхното съзнание и ангажираност.

III. АНАЛИЗ НА СИЛНИТЕ И СЛАБИТЕ СТРАНИ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ И ЗАПЛАХИТЕ /SWOT/

Таблица № 5: Анализ на силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
Наличие на природни територии и със защитен режим и исторически забележителности, подходящи за рекреационно-туристическа дейност	Недостатъчно осъзнаване на въздействието от развитието на туризма върху екологичното равновесие на чувствителните зони - планината, язовира, реките, подземните води
Сравнително чист атмосферен въздух — няма превишаване на пределно допустимите концентрации на основните замърсители	Увеличаващ се брой на употребявани автомобили, ниска енергийна ефективност и използване на отоплителни уреди на твърдо гориво
Изградена/ модернизирана водоснабдителна и канализационна система, както и пречиствателна станция за отпадъчни води в експлоатация от 2010 г.	Наличие на нерегламентирани сметища, които създават предпоставки за замърсяване на почвите, въздуха и водите на територията на общината
<p>Подсигурено депо за крайно обезвреждане на смесени битови отпадъци и инсталация за сепариране;</p> <p>Изградена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки;</p> <p>Наличие на пунктове за събиране на масово разпространени отпадъци и регистрирани лица, които пускат на пазара МРО (основно гуми)</p>	<p>Липса на система за разделно събиране на биораградими и зелени отпадъци;</p> <p>Нужда от разширяване на системите за разделно събиране на рециклируеми битови отпадъци, различни от отпадъците от опаковки;</p> <p>Нужда от модернизиране на инсталацията за сепариране, независимо че такова не е предвидено съгласно Приложение № 7 от НПУО 2021-2028 г.</p>
Действащи Програма за енергийна ефективност на община Сопот 2021-2027 г. и Дългосрочна програма на община Сопот за насърчаване използването на енергия от възобновяеми енергийни източници и биогорива, 2019-2029 г.	<p>Недостатъчен финансов ресурс на общината за инвестиции в областта на околната среда;</p> <p>Недостатъчно осъзнаване от страна на гражданите и фирмите на необходимостта от прилагане на мерки за опазване на околната среда</p>

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<p>Благоприятни условия за развитие на устойчив туризъм</p>	<p>Влошаване качествата на природната среда човешкото здраве в резултат на неустойчиво туристическо развитие;</p> <p>Опасност от неконтролирана и незаконна сеч, което ще доведе до ускоряване на ерозийните процеси</p>
<p>Благоприятни условия за производство на екологично чисти продукти чрез екстензивно земеделие и животновъдство</p> <p>Развитие на други екологично чисти производства</p>	<p>Ниска покупателна способност на населението, водеща до трудна реализация на селскостопанската продукция от екологосъобразно земеделие</p> <p>Липса на мерки за насърчаване на екологично чисти производства</p>
<p>Намаляване използването на конвенционални източници на енергия чрез замяната им с възобновяеми такива</p>	<p>Нарастване на енергийните нужди и криза на пазара на горива, които могат да доведат до неекологосъобразни решения и принос към глобално изменение на климата</p>
<p>Използване на възможностите за финансиране на проекти за опазване на околната среда</p>	<p>Финансови загуби за общината вследствие налагане на санкции от контролни органи за нарушения на законодателството в областта на околната среда;</p> <p>Затруднено планиране на дейностите и проследяване на финансовите потоци във връзка с опазване на околната среда</p>
<p>Финансово подпомагане от структурните фондове на ЕС на проекти от аграрния, свързани със запазването на биологичното разнообразие и екологичното равновесие;</p> <p>Привличане на външни инвестиции чрез публично-частни партньорства за внедряване на съвременни технологии за пречистване на отпадъчни води и третиране на твърди битови отпадъци.</p>	<p>Липса на финансови средства за съфинансиране на проекти;</p> <p>Липса на интерес от страна на бизнеса за публично-частни партньорства</p>

IV. ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА СОПОТ

Обобщената визия за околната среда на общината е:

ОБЩИНА СОПОТ ОБИЧА И ПАЗИ ОКОЛНАТА СРЕДА

В резултат на проведената от община Сопот политика в областта на опазване на околната среда, до 2028 г. и в следващите години:

- Замърсителите на атмосферния въздух се поддържат под установените законодателни норми;

- Продължава да се поддържа водоснабдителната и канализационна система и да се експлоатира ПСОВ Сопот съгласно нормативните изисквания;

- Делът на смесеносъбраните битови отпадъци е намален с повече от 50%, а количеството на разделно събраните отпадъци е увеличено. Като цяло количеството генерирани отпадъци на човек е намаляло. Въведени са първите пилотни практики за формиране на такса битови отпадъци според количеството на образуваните отпадъци;

- Увеличена е площта на зелените площи, както в рамките на населените места, така и в околностите. Създадени са условия за увеличаване на видовото разнообразие в градските части и е подобро състоянието на популациите на видовете обитаващи града;

- Общината е подготвена за справяне с последствията от климатичните промени;

- Проблемът с безстопанствените кучета е преодолян. Изградена е необходимата инфраструктура за свободно разхождане на домашни кучета;

Визията за околната среда на общината може да се постигне чрез формулирането на адекватни цели и съответстващи на тях мерки за съхраняване и подобряване на състоянието на околната среда.

V. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ

Въз основа на извършените анализи, може да се формулира следната главна стратегическа цел:

**ДА СЕ ОБЕДИНЯТ УСИЛИЯТА НА ГРАЖДАНИТЕ, ФИРМИТЕ И
АДМИНИСТРАЦИЯТА**

ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНА СОПОТ

Главната стратегическа цел може да се постигне чрез изпълнението на следните специфични стратегически цели (ССЦ):

ССЦ 1. ДА СЕ ПОДДЪРЖА ДОБРОТО КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

ССЦ 2. ДА СЕ ПОДДЪРЖА ДОБРОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

ССЦ 3. ДА СЕ ИЗПЪЛНЯТ КОЛИЧЕСТВЕНИТЕ ЦЕЛИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ЧРЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИ СЪГЛАСНО ЙЕРАРХИЯТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ

ССЦ 4. ДА СЕ НАСЪРЧАВА УСТОЙЧИВОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ, КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА И ЕФЕКТИВНОТО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ

ССЦ 5. ДА СЕ ДОИЗГРАЖДА И ОБОГАТЯВА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА, ПРИ СТРОГО ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

ССЦ 6. ДА СЕ ДОПРИНЕСЕ ЗА СМЕКЧАВАНЕ НА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ

ССЦ 7. ДА СЕ СВЕДЕ ДО МИНИМУМ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА

VI. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Действия за постигане на целите	Отговорни институции	Срок за реализация	Източници на финансиране	Резултат
ССЦ 1. ДА СЕ ПОДДЪРЖА ДОБРОТО КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ				
Провеждане на изследвания свързани с КАВ чрез мобилна станция през отоплителния сезон на територията на общината	община Сопот; РИОСВ Пловдив	2021-2028 г.	Бюджет на РИОСВ Пловдив	Събрани база данни за прогнозиране и предотвратяване замърсяването на атмосферния въздух
Насърчаване на гражданите и фирмите да подменят старите отоплителни уреди на твърдо гориво	община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет	Намаляване на вредни емисии от битовото отопление
Ремонт и реконструкция на улици	Община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет; Фондове на ЕС	Намаляване на вредни емисии от транспорта
Санитаране на обществени и частни сгради и други мерки за енергийна ефективност	Община Сопот	2021-2028 г.	Съгласно определеното в общинската програма за ЕЕ	Намалени емисии от въглероден диоксид
Изграждане на прахо- и шумо-изолиращи зони и паравани в училища, детски градини, жилищни квартали от дървесна и храстова растителност	Община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет; ПУДОС	Намаляване вторично разпрашаване и замърсяване на въздуха с ФПЧ

ССЦ 2. ДА СЕ ПОДДЪРЖА ДОБРОТО СЪСТОЯНИЕ НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ И ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

Осъществяване на периодичен контрол на качеството на водите на територията на общината	Община Сопот; „ВИК“ ЕООД Пловдив	2021-2028 г.	Общински бюджет; „ВИК“ ЕООД Пловдив	Контрол върху качеството на водата
Поддржане на ВиК системата на територията на общината	„ВИК“ ЕООД Пловдив	2021-2028 г.	„ВИК“ ЕООД Пловдив	Поддржана ВиК система на територията на общината
Информирание на обществеността за състоянието на водните ресурси на територията на общината	Община Сопот	Постоянен	Общински бюджет	Подобрена осведоменост по въпросите свързани с водоползването и водните ресурси
Поддржане в добро състоянието проводимостта на р. Левица и р. Манастирска	Община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет; МОСВ; ПУДООС; Междуправителната комисията за възстановяване и подпомагане	Предотвратяване и ограничаване на последиците от наводнения
Укрепване на бреговете ивици на р. Левица и р. Манастирска и залесяване на ерозирали терени	Община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет; МОСВ; ПУДООС; Междуправителната комисията за възстановяване и подпомагане	Предотвратяване и ограничаване на последиците от наводнения

ССЦ 3. ДА СЕ ИЗПЪЛНЯТ КОЛИЧЕСТВЕНИТЕ ЦЕЛИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ ЧРЕЗ ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИ СЪГЛАСНО ЙЕРАРХИЯТА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ				
Изпълнение на мерки от Програмата за управление на отпадъците на община Сопот 2021-2028 г.	Община Сопот, самостоятелно или съвместно с други определени отговорни лица	2021-2028 г.	Съгласно определеното в Програмата за управление на отпадъците	Изпълнени количествените цели за управление на отпадъците
ССЦ 4. ДА СЕ НАСЪРЧАВА УСТОЙЧИВОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ, КРЪГОВАТА ИКОНОМИКА И ЕФЕКТИВНОТО ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРИРОДНИТЕ РЕСУРСИ				
Организиране и участия в кампании и мероприятия свързани с международния екологичен календар	Община Сопот; НПО; медии	2021-2028 г.	Общински бюджет, НПО, медии	Стимулиране на населението и подрастващо поколение за лична участие в разрешаване на проблемите на околната среда
Повишаване квалификацията на специалисти и експерти от общинска администрация в областта на устойчивото развитие, кръговата икономика и ефективното използване на ресурсите	Община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет; Фондове на ЕС	Познаване на изискванията и възможностите на устойчивото развитие, кръговата икономика и ефективното използване на ресурсите
Организиране и провеждане на инициативи за популяризиране възможностите на устойчивото развитие, кръговата икономика и ефективното използване на ресурсите	Община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет	Повишена осведомеността на населението относно възможностите на устойчивото развитие, кръговата икономика и ефективното използване на ресурсите

Създаване на информационен център относно възможностите на устойчивото развитие, кръговата икономика и ефективното използване на ресурсите	Община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет	Създаден информационен център възможностите на устойчивото развитие, кръговата икономика и ефективното използване на ресурсите
Въвеждане на принципите на устойчивото развитие, кръговата икономика и ефективно използване на ресурсите в дейността на общинските структури	Община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет; Фондове на ЕС	Пример на гражданите и бизнеса относно прилагане принципите на устойчивото развитие, кръговата икономика и ефективно използване на ресурсите
ССЦ 5. ДА СЕ ДОИЗГРАЖДА И ОБОГАТЯВА ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА, ПРИ СТРОГО ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ				
Увеличаване и поддържане на зелените площи в общината и увеличаване на дървесната и храстова растителност	Община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет; МОСВ; ПУДООС	Подобряване качеството на въздуха
ССЦ 6. ДА СЕ ДОПРИНЕСЕ ЗА СМЕКЧАВАНЕ НА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ				
Изпълнение на Програмата за ЕЕ на община Сопот 2021-2027 г. и Дългосрочната програма на община Сопот за насърчаване използването на енергия от ВЕИ и биогорива, 2019-2029 г.	Община Сопот, самостоятелно или съвместно с други определени отговорни лица	2021-2028 г.	Съгласно определеното в Програма за ЕЕ и Дългосрочна програма за ВЕИ на община Сопот	Намаляване на емисиите от CO ₂

Научно изследване, дефиниране и изпълнение на конкретни мерки за адаптиране на общината към измененията на климата	Община Сопот, самостоятелно или съвместно с други определени отговорни лица	2021-2028 г.	Общински бюджет; Фондове на ЕС	Адаптиране на общината към измененията на климата
ССЦ 7. ДА СЕ СВЕДЕ ДО МИНИМУМ ПОПУЛАЦИЯТА НА БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА				
Изпълнение на новата програма за популацията на безстопанствените кучета на територията на общината	Община Сопот	2021-2028 г.	Общински бюджет; МОСВ; ПУДОС	Ограничена популацията на безстопанствените кучета на територията на общината

VII. СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ, ОТЧЕТ И КОНТРОЛ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКАТА ПРОГРАМА

Установява се следната система за отчет и контрол на изпълнението на настоящата програма:

Програмата се актуализира при промяна във фактическите и/или нормативните условия;

Кметът на общината информира ежегодно в срок до 31 март общинския съвет за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

Оценката на резултатите от изпълнението на настоящата програма ще се съсредоточи върху събирането, съпоставянето и анализирането на информация за напредъка в изпълнение на набелязаните мерки и постигане на определените цели. Информацията ще се събира от експерта, отговорен за опазване на околната среда в Дирекция „Специализирана администрация“.

VIII. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1: Списък на лечебните растения, определени като такива с приложение към Закона за лечебните растения, срещани се в земеделски земи, гори и в границите на населените места, собственост на Община Сопот.

